

Jaarverslag 2024

Duurzame bedrijfsvoering

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting

Inleiding

Duurzaamheidsthema's

CO2-voetafdruk

2024

Mobiliteit

Catering

ICT

Afvalverwerking

Energie

Koudemiddelen

Energie

Reductie energieverbruik

Netcongestie

Warmtenet

Paris Proof

Mobiliteit

Woon-werk verkeer

Studentenmobiliteit

Biodiversiteit

Initiatieven

Water

Catering

Voedselverspilling verminderen

Duurzaam omgaan met cateringaanvragen

Wereldwijde impact

Afval

Afvalscheiding en -reductie

Nieuwe afvalverwerker: Renewi en Ecosmart

Minder grondstoffen

Upcycling oude huisstijlmaterialen

ICT

Vervanging van CTOUCH-schermen

Duurzame verwerking van ICT-afval

Inkoop

Aanbestedingen en Duurzaamheidscriteria

Maatschappelijke Impact

Oog van kleine kansen

Duurzame huisvesting

Circulair en hergebruik

Management-samenvatting

In het jaarverslag duurzame bedrijfsvoering 2024 worden de behaalde resultaten van het afgelopen jaar beschreven op tien onderwerpen.

Paris Proof

Het energieverbruik per m² is 70 kWh/m², waarmee het hoofgebouw voldoet aan de Paris Proof-norm – 15 jaar vóór de landelijke ambitie.

CO₂-voetafdruk en Mobiliteit

De totale CO₂-uitstoot in 2024 bedroeg 2.954 ton CO₂e, met mobiliteit (61%) als grootste bron. Hierin is ook het woon-studieverkeer van studenten (op basis van een mobiliteitsonderzoek) meegenomen. Medewerkers blijken gemiddeld duurzamer te reizen dan het landelijk gemiddelde. Zakelijke vliegreizen zijn nog niet in kaart gebracht.

Afval

Er is minder afval weggegooid, vooral minder restafval. Tegelijkertijd werd het gescheiden inzamelen van plastic, blik, drinkpakken en swill sterk verbeterd. In samenwerking met Renewi en Ecosmart is een nieuwe circulaire afvalverwerkingsaanpak gestart. Een restafvalscan toonde aan dat 76% van het restafval recyclebaar is.

Circulariteit

Materialen van de oude huisstijl zijn gebruikt om nieuwe producten te maken: schriftjes, boekjes en etuis. In het Grand Café zijn bestaande banken geherstoffeerd en circulaire bartafels geplaatst. De Espressobar heeft panelen gemaakt van het restproduct van gebruikte koffiebonen. Hogeschool Leiden heeft meer gerefurbishte en circulaire meubilair.

Inleiding

In dit jaarverslag duurzame bedrijfsvoering 2024 van Hogeschool Leiden delen we onze voortgang en inspanningen op het gebied van duurzaamheid. Als hogeronderwijsinstelling erkennen we onze verantwoordelijkheid om bij te dragen aan een duurzamere wereld en streven we ernaar om een voorbeeld te zijn in onze sector. Voor Hogeschool Leiden is duurzaamheid belangrijk. Het is een van de vier zwaartepunten in het instellingsplan 2023- 2028 'Betrokken, bevlogen, betekenisvol'. Zoals hierin beschreven: "Het komende decennium moet Nederland de transitie maken naar een duurzame economie."

Op het gebied van bedrijfsvoering is Hogeschool Leiden al meer dan 15 jaar bezig met duurzaamheid. En we blijven ons actief inzetten om onze bedrijfsvoering steeds verder te verduurzamen. Dit doen we niet alleen door concrete duurzame maatregelen te nemen, maar ook door bewustwording en betrokkenheid onder studenten en medewerkers te vergroten. In 2024 hebben we opnieuw mooie stappen gezet op dit gebied.

Een van de initiatieven die dit jaar heeft plaatsgevonden, zijn de Green Tours, georganiseerd door de Coördinator Duurzaamheid. Tijdens deze rondleidingen kregen medewerkers en studenten een exclusief kijkje achter de schermen van onze duurzame bedrijfsvoering. Van de manier waarop wij duurzame energie opwekken tot de vele andere initiatieven die bijdragen aan een groenere hogeschool: de Green Tour biedt inzicht in hoe wij duurzaamheid concreet maken binnen onze organisatie.

Ook op andere manieren hebben we gewerkt aan het vergroten van de zichtbaarheid van onze duurzaamheidsinspanningen. Zo hebben we een informatieve video gedeeld over de zonnepanelen op ons dak, en tijdens de Week van de Circulaire Economie een visual gepresenteerd met onze initiatieven op dit gebied. Daarnaast hebben we een infographic ontwikkeld met interessante duurzame weetjes en inzichten over Hogeschool Leiden.

Sinds 2016 is Hogeschool Leiden ISO 14001 gecertificeerd. Deze internationale norm stelt eisen aan een effectief milieumanagementsysteem en helpt ons om structureel verbeteringen door te voeren op het gebied van duurzaamheid en milieu. In 2024 hebben we weer met succes zowel een interne als een externe ISO-audit doorlopen.

Binnen het Leiden Bio Science Park (LBSP) is dit jaar een nieuw samenwerkingsverband ontstaan waar Hogeschool Leiden aan deelneemt: Leiden Circular Science Park. Dit initiatief richt zich op het delen van kennis en best practices, o.a. op het gebied van duurzame laboratoria. Samen met andere organisaties binnen het LBSP onderzoeken we hoe we labs meer circulair kunnen maken, hoe we slim met afval kunnen omgaan en hoe we van elkaar kunnen leren om de ecologische impact (van laboratoria) te verkleinen.

Met deze en vele andere initiatieven blijft Hogeschool Leiden zich inzetten voor een duurzame toekomst. Dit jaarverslag biedt een overzicht van de stappen die we in 2024 hebben gezet en laat zien hoe we samen blijven werken aan een duurzamer Hogeschool Leiden.

Duurzaamheidsthema's

CO₂-voetafdruk

Energie

Mobiliteit

Biodiversiteit

Water

Catering

Afval

ICT

Inkoop

Duurzame
huisvesting

CO₂-voetafdruk

In dit onderdeel gaan we in op de CO₂-voetafdruk van Hogeschool Leiden in 2024. De CO₂-voetafdruk is een belangrijke indicator voor de milieu-impact van de hogeschool. In 2024 lag de focus op het verfijnen van onze CO₂-voetafdruk-berekening en het beter in kaart brengen van de emissies. Door kritisch te kijken naar thema’s als energieverbruik, mobiliteit en afval maken we onze CO₂-impact inzichtelijk en beheersbaar.

Toelichting

Hogeschool Leiden streeft naar een zo compleet mogelijk beeld van haar CO₂-voetafdruk. Voor alle werkzaamheden die medewerkers en studenten op de campus verrichten, voor het draaiende houden van de organisatie (gebouw, apparatuur, etc.) én voor het reizen van en naar de campus wordt CO₂ uitgestoten. Dit kan worden onderverdeeld in drie onderdelen: de zogeheten scope 1, 2 en 3. Elke scope belicht verschillende aspecten van onze uitstoot: directe, indirecte en keten gerelateerde emissies.

Scope 1 – Directe uitstoot

Scope 1 omvat de directe emissies die voortkomen uit eigen bronnen. Omdat Hogeschool Leiden geen eigen energie opwekt, hebben wij hier geen uitstoot. (Op een geringe hoeveelheid aardgas na, die gebruikt wordt voor de gasbranders in het laboratoriumonderwijs).

Scope 2 – Indirecte uitstoot

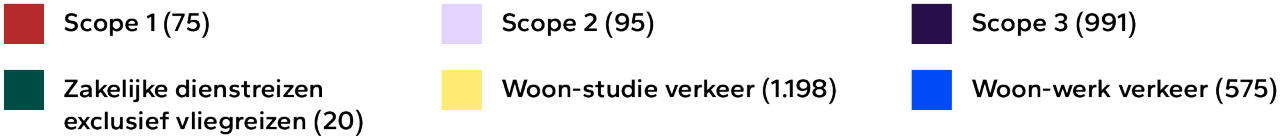
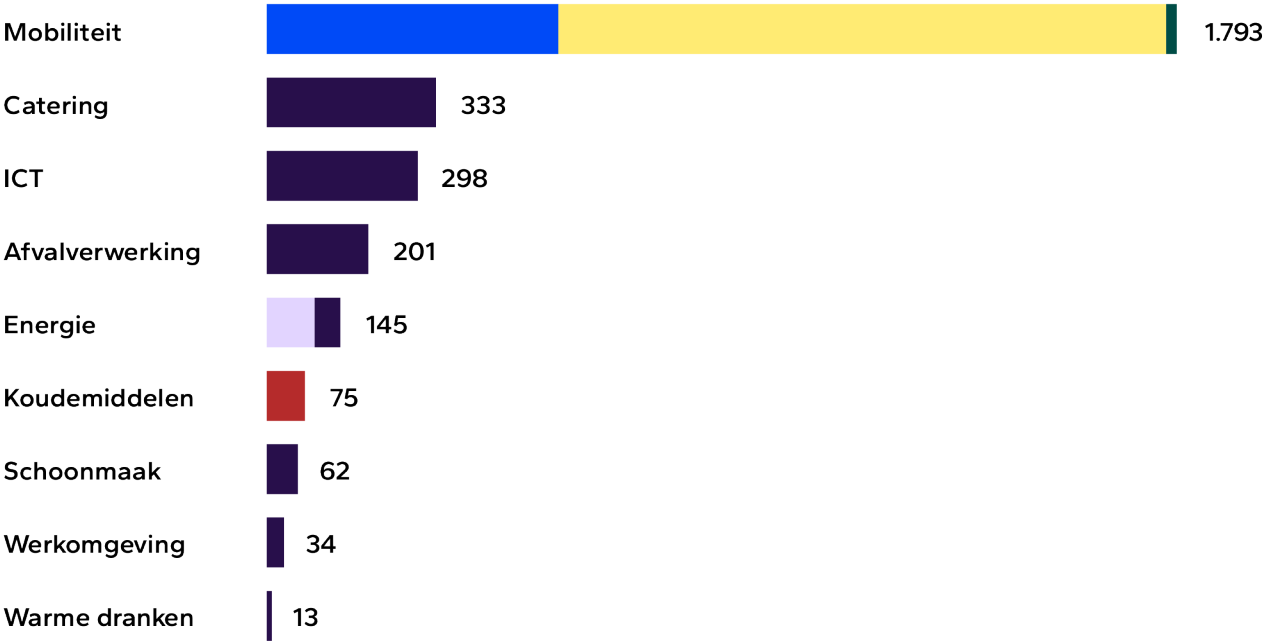
Binnen Scope 2 vallen de indirecte emissies die ontstaan door de productie van de energie die wij inkopen. Deze omvatten de verbranding van fossiele brandstoffen om zowel warmte als elektriciteit te genereren. De impact ligt dus bij de energie die nodig is voor het verwarmen van onze gebouwen en het elektriciteitsverbruik. Het verminderen

van deze emissies vereist een verschuiving naar duurzame energiebronnen en het reduceren van ons energieverbruik, bijvoorbeeld door verbeterde energie-efficiëntie in onze faciliteiten.

De scope 2 uitstoot van Hogeschool Leiden is laag, omdat onze elektriciteit komt van 100% groene stroom en onze warmte voor een groot deel komt uit onze eigen WKO. De overige warmte komt uit de stadswarmte van Leiden, deze draait op aardgas. Daar komt onze scope 2 emissie vandaan.

Scope 3 – Uitstoot in de ketens

Scope 3 betreft alle uitstoot die ontstaat buiten de directe invloedssfeer van de hogeschool, maar wel gerelateerd is aan onze bedrijfsvoering óf producten of diensten die wij gebruiken. Het verkleinen van scope 3-uitstoot vereist samenwerking met leveranciers, het bevorderen van duurzame praktijken in de gehele toeleveringsketen, maar ook het maken van de juiste keuzes bij het inkopen (of niet inkopen) van producten en diensten. De grootste impact binnen deze scope bij Hogeschool Leiden is afkomstig van catering en mobiliteit. Het stimuleren van duurzaam woon-werk en woon-studie verkeer is daarmee ook een belangrijk uitgangspunt om de CO₂-voetafdruk van Hogeschool Leiden te verkleinen.

De CO₂-uitstoot in ton CO₂e van Hogeschool Leiden in 2024

2024

De volledige CO₂-uitstoot van Hogeschool Leiden over 2024 bedraagt 2.954 ton CO₂-equivalenten.

Als we kijken naar de totale uitstoot, alle bovengenoemde scopes meenemend, identificeren we de belangrijkste bronnen van onze CO₂-uitstoot als volgt: mobiliteit, catering, ICT, afvalverwerking, energie en koudemiddelen.

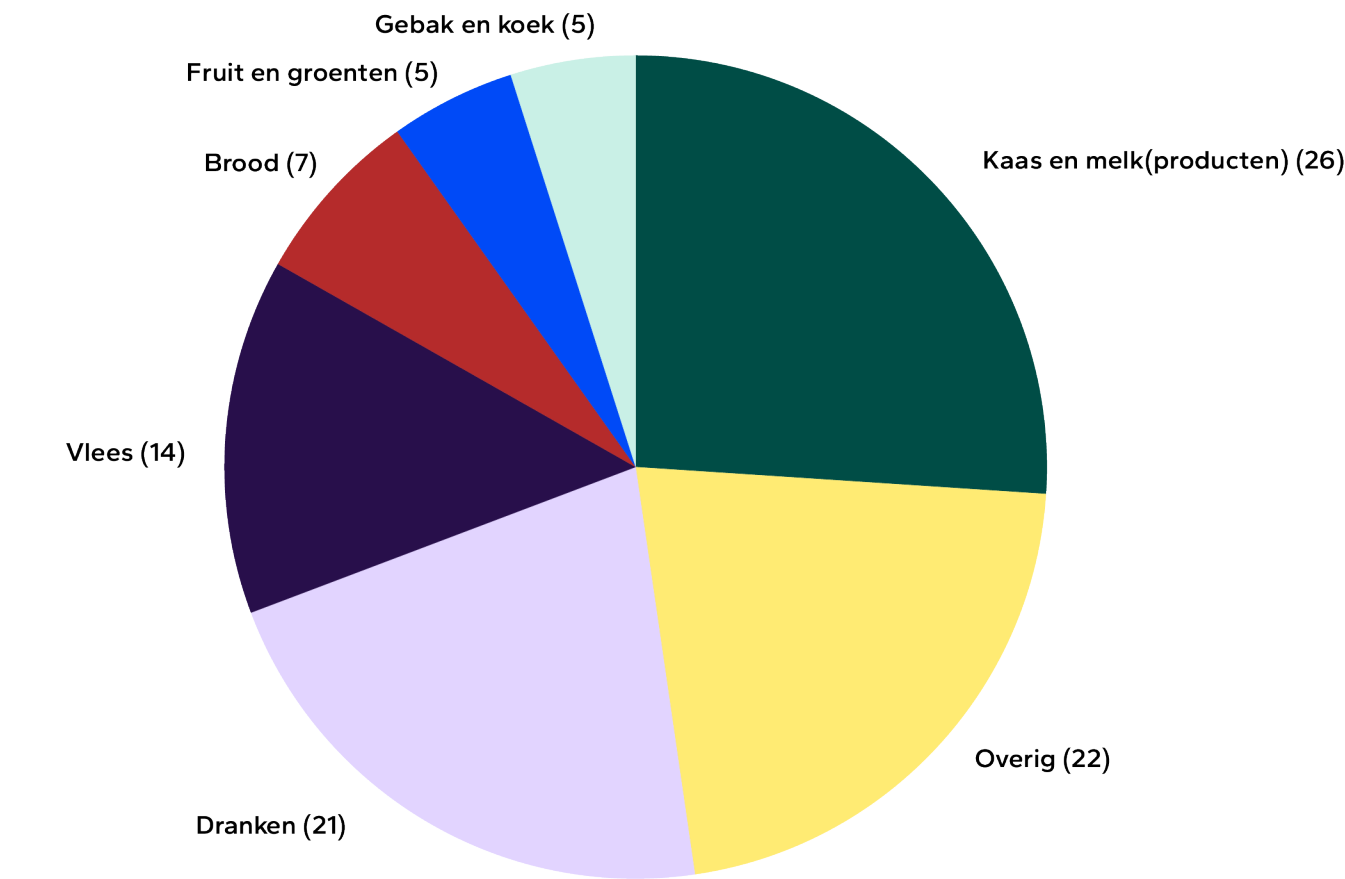
Mobiliteit

De categorie 'Mobiliteit' draagt met een totaal van 1.793 ton CO₂e het meeste bij aan de totale voetafdruk van Hogeschool Leiden (61%). In deze berekening is, anders dan vorig jaar, zowel het woon-werk verkeer als het woon-studie verkeer (door studenten) meegenomen. Ook de zakelijke dienstreizen vanaf 1 juli 2024 zijn meegenomen, exclusief vliegreizen. Deze data zijn sinds 2024 beschikbaar, dankzij de rapportageverplichting werk gebonden personenmobiliteit (zie hoofdstuk

'Mobiliteit'). De gegevens over het woon-studie verkeer komen van een onderzoek die in 2024 is uitgevoerd door DTV. Op basis van deze gegevens is het woon-werk/studie verkeer voor Hogeschool Leiden voor het eerst accuraat inzichtelijk. Een belangrijke factor in CO₂-emissies zijn zakelijke vliegreizen. Deze zijn per 2024 nog niet inzichtelijk.

Wat opvalt is dat de CO₂-uitstoot van woon-studie verkeer (1.198 ton CO₂e) maar twee keer zo groot is als de uitstoot van het woon-werk verkeer (575 ton CO₂e), terwijl het aantal studenten t.o.v. medewerkers 7,5 keer zo groot is. Dit komt doordat het reisprofiel van een student anders is: zij gaan overwegend met het openbaar vervoer. Een groot deel van de gereden kilometers door medewerkers gebeurt met de auto. Echter, het reisprofiel van de Hogeschool Leiden medewerker is aanzienlijk 'duurzamer' dan het landelijk gemiddelde. Zie voor meer toelichting het hoofdstuk 'Mobiliteit'.

¹Hogeschool Leiden gebruikt het GHG Protocol om haar CO₂-berekeningen te doen

Uitstoot catering per categorie (% van het totaal)

Catering

De categorie ‘Catering’ draagt met een totaal van 333 ton CO₂e voor 11% bij aan de totale voetafdruk van Hogeschool Leiden. T.o.v. 2023 is deze met 43 ton CO₂e gedaald. Dit komt met name door een algehele daling van de totale consumptie (in kg) in 2024 in onze catering. Er is in 2024 1.000 kg minder vlees geconsumeerd dan in 2023 (dat is ongeveer een kwart minder). Daarentegen is er wel 2.700 kg meer kaas en melk(producten) geconsumeerd t.o.v. 2023 (een stijging van ongeveer 12%).

In het cirkeldiagram vind je het percentage (van het geheel) aan uitstoot per categorie binnen het thema catering, op deze manier is inzichtelijk welk deel van de catering verantwoordelijk is voor welk deel van de uitstoot. In de tweede cirkeldiagram zie je

welk percentage van het totale volume aan eten en drinken de betreffende categorie vertegenwoordigd.

Kaas en melk(producten) zijn goed voor 17% van het totale gewicht aan eten en drinken binnen de catering, maar resulteren in 26% van de uitstoot. Dranken vormen 34% van het totale gewicht en 22% van de totale uitstoot.Vlees is 2,7% van het totale gewicht aan eten en drinken en vormt 14% van de totale uitstoot.

ICT

De categorie ‘ICT’ draagt met een totaal van 298 ton CO₂e voor 10% bij aan de totale voetafdruk van Hogeschool Leiden. T.o.v. 2023 is deze met 51 ton CO₂e gestegen. Dit komt door de aanschaf van meer laptops.

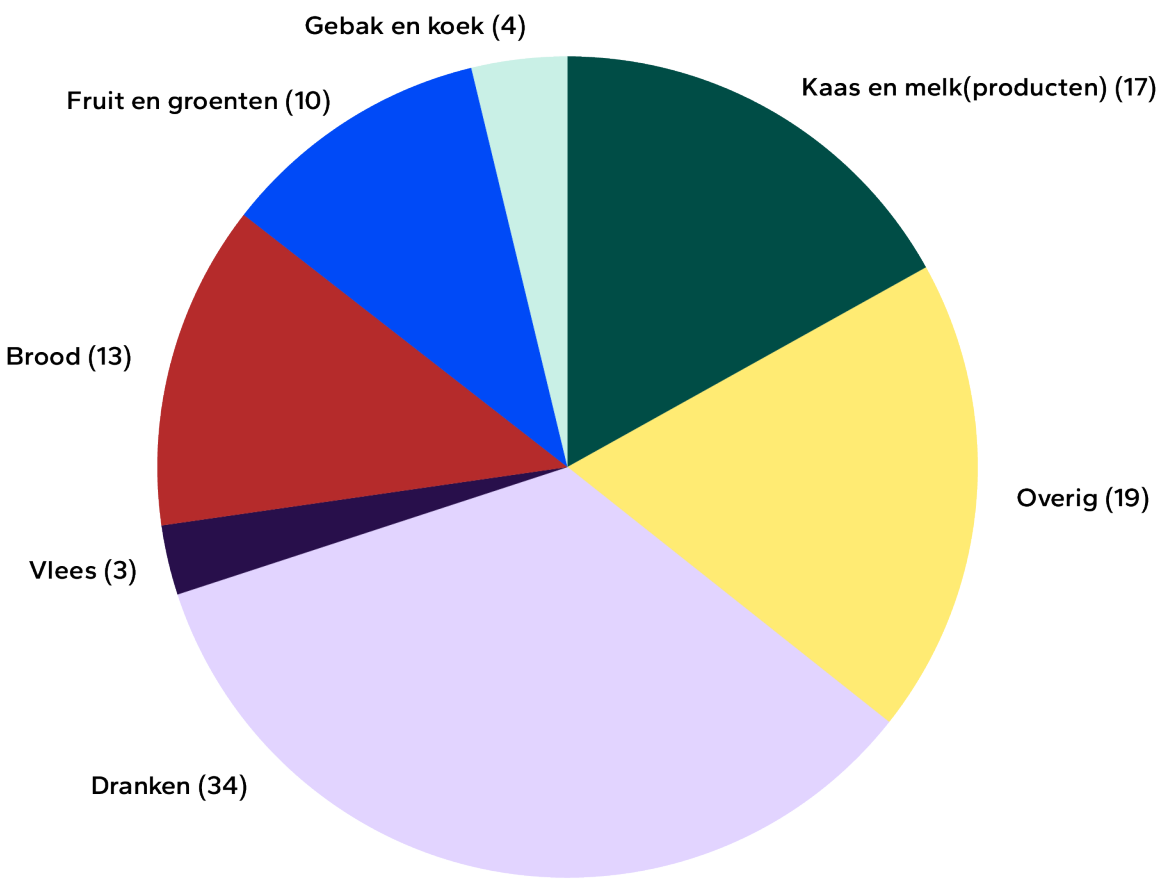
Afvalverwerking

De categorie ‘Afvalverwerking’ draagt met een totaal van 201 ton CO₂e voor 7% bij aan de totale voetafdruk van Hogeschool Leiden. T.o.v. 2023 is deze met 59 ton CO₂e gedaald. Dit komt met name door een daling in de totale hoeveelheid restafval in 2024.

Energie

De categorie ‘Energie’ draagt met een totaal van 145 ton CO₂e voor 5% bij aan de totale voetafdruk van Hogeschool Leiden. T.o.v. 2023 is deze met 5 ton CO₂e gestegen. Dit komt door een iets hoger gebruik van de stadsverwarming in 2024.

De voetafdruk van energie is bij Hogeschool Leiden laag. Het elektriciteitsgebruik wordt jaarlijks vergroend door de aanschaf van garanties van oorsprong, waarmee

Uitstoot catering per categorie (% van het totale gewicht)

we aantonen dat de elektriciteit die wij gebruiken elders op een duurzame wijze wordt opgewekt. De uitstoot van de elektriciteit zit enkel in scope 3: de uitstoot die komt kijken bij de productie en bouw van infrastructuur (zoals windmolens en zonnepanelen). De warmte komt voor een deel uit onze eigen WKO: zo slaan wij op ons terrein warmte en koude op die we respectievelijk in de winter en zomer gebruiken om het gebouw te verkoelen en te verwarmen. De overige warmte komt van de stadswarmte, waar het overgrote deel (76%) van de CO₂-voetafdruk van de categorie energie vandaan komt.

Koudemiddelen

De categorie ‘Koudemiddelen’ draagt met een totaal van 75 ton CO₂e voor 3% bij aan de totale voetafdruk van Hogeschool Leiden.

Dit betreft de lekkage van koudemiddelen in onze installaties. Omdat veel koudemiddelen een hoge ‘Global Warming Potential’ (GWP) hebben, kan het lekken van een kleine hoeveelheid koudemiddelen een bovenmatig grote impact op de CO₂-voetafdruk van een organisatie hebben. In 2024 is er 59 kg koudemiddel weggelekt in onze installaties, welke na reparatie is verholpen.

Energie

Energiebesparing blijft een belangrijke speerpunt voor Hogeschool Leiden. Door slimme monitoring, investeringen in efficiënte technieken en energie-efficiënte gebouwen willen we ons totale energieverbruik verkleinen.

Ondanks een groeiend aantal studenten en medewerkers en de uitbreiding van onze faciliteiten en vloeroppervlakte sinds 2010, zijn we erin geslaagd ons energieverbruik te verminderen. Dit wordt weergegeven in de grafiek die de daling van ons energieverbruik voor zowel warmte als elektriciteit door de jaren heen illustreert².

Paris Proof

Over 2024 hebben we door RHDHV de WEii-score (Werkelijke Energie intensiteit indicator) van het hoofdgebouw van Hogeschool Leiden laten berekenen. Dit geeft het energieverbruik per vierkante meter aan. Met de WEii-score geef je aan in welke mate gebouwen op weg zijn naar het voldoen aan de Paris Proof-normen, o.b.v. de doelen die opgesteld zijn in Parijs 2015 om klimaatverandering te beperken tot 1,5 graad opwarming.

Deze doelstellingen houden in dat gebouwen in Nederland tegen 2050 hun energieverbruik significant moeten verminderen om te voldoen aan de klimaatdoelstellingen. De Dutch Green Building Council heeft voor verschillende gebouwtypen grenswaarden bepaald om te voldoen aan Paris Proof. Voor hogeronderwijsinstellingen staat dit doel op 70 kWh/m2. De ambitie is om dit in 2040 te behalen. Een verbruik tussen de 125 en 225 kWh/m2 voor hogeronderwijsinstellingen is gemiddeld.

Het hoofdgebouw van Hogeschool Leiden heeft over 2024 een verbruik van 70 kWh/m². Dit betekent dat Hogeschool Leiden

Paris Proof is. Dit is 15 jaar eerder dan de landelijke ambitie binnen onze sector.

Reductie energieverbruik

Hogeschool Leiden heeft in 2024 verschillende stappen gezet om het energieverbruik te reduceren. Hieronder een paar initiatieven:

- Hoewel het overgrootste deel van het hoofdgebouw van Hogeschool Leiden al over is op ledverlichting, zijn er nog een aantal restpunten die opgepakt worden. In 2024 is in het auditorium (F0.015) energiezuinige ledverlichting geïnstalleerd en zijn nieuwe spots geplaatst. Ook in B3 is in 2024 verlichting vervangen voor LED (17 stuks).
- In 2024 zijn we begonnen met de ombouw van de regelkasten naar Priva Blue ID. Dit maakt het mogelijk nog efficiënter energie te monitoren en daar waar nodig op meer detailniveau bij te sturen. In 2024 zijn er zeven regelkasten omgebouwd.
- In de TER is het stroomverbruik met 60% gereduceerd.

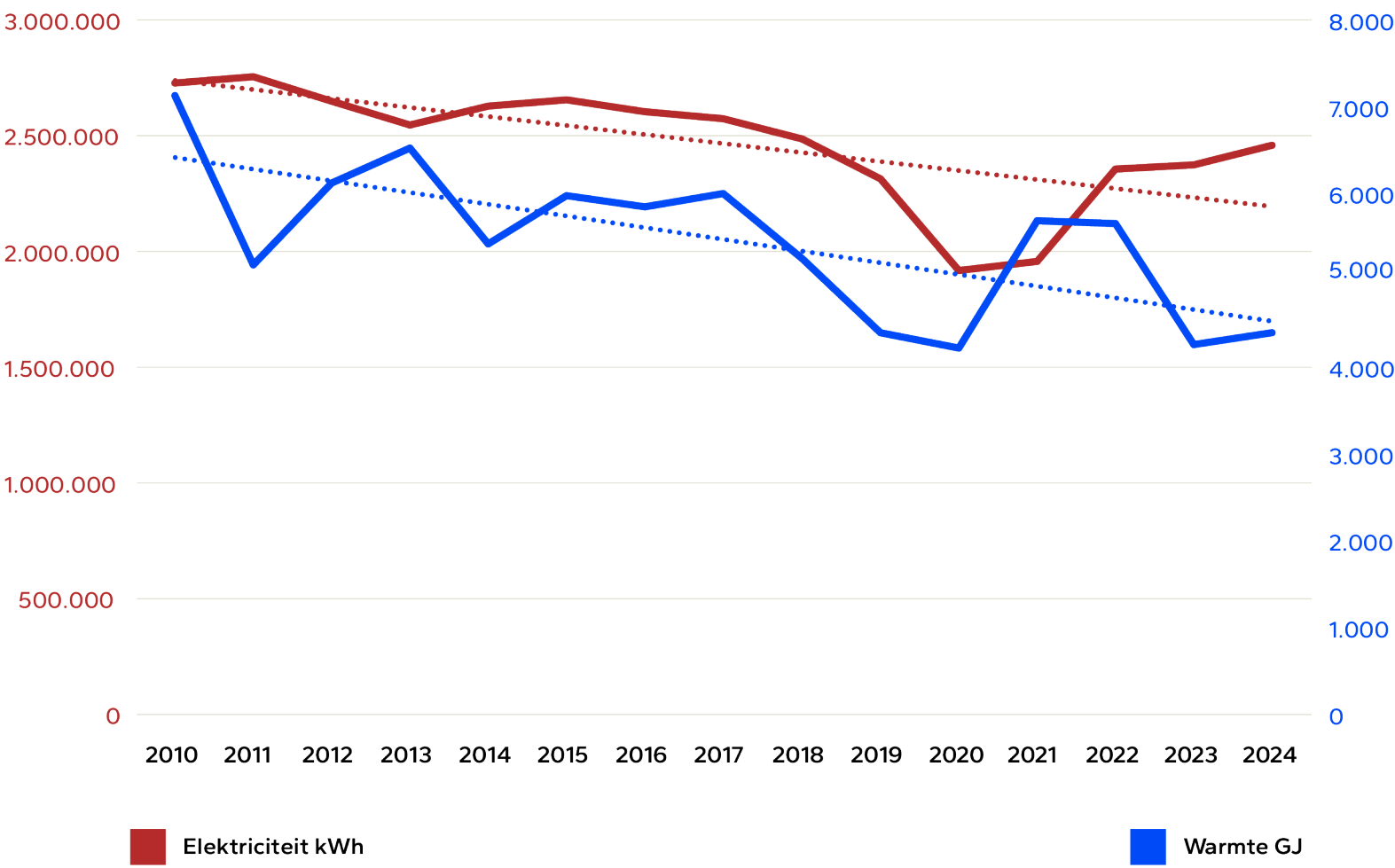
Netcongestie

Een belangrijk onderwerp binnen de energietransitie is netcongestie: de beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet om de groeiende vraag en opwekking van duurzame energie te accommoderen. De Adviseur FM Technology heeft in 2024 deelgenomen aan externe bijeenkomsten over dit onderwerp: op regionaal niveau en op lokaal niveau voor het Leiden Bio Science Park (LBSP). De gemeente Leiden faciliteert meer samenwerking tussen bedrijven binnen het LBSP rondom de energietransitie. In 2024 resulteerde dit in het beter inzichtelijk krijgen van elkaars energie-uitdagingen. Er ontbreekt nog gedetailleerde verbruiksdata.

Warmtenet

Vattenfall is dit jaar begonnen met de aanleg van een warmteoverdrachtstation (WOS) die o.a. de warmte uit de haven van Rotterdam kan overdragen. Het is nog onduidelijk of het warmtenet van het LBSP wordt gekoppeld aan de warmterotonde. Naast deze warmterotonde loopt er een ander initiatief (Aardwarmte Rijnland) om aardwarmte uit Noordwijk richting Leiden te krijgen. Hogeschool Leiden houdt deze ontwikkelingen in de gaten, om eventueel te besluiten of op een van deze toepassingen ingezet kan worden en welke aanpassingen dan nodig zijn.

² Het betreft het verbruik van het hoofdgebouw van Hogeschool Leiden (dit is 88% van ons totale oppervlakte).

Energieverbruik Hogeschool Leiden

Mobiliteit

Hogeschool Leiden heeft zich toegewijd aan het bevorderen van duurzame mobiliteit onder haar medewerkers en studenten. De manier waarop studenten en medewerkers reizen, heeft directe invloed op onze CO₂-uitstoot. Er zijn verdere stappen gezet naar structurele monitoring van reisbewegingen.

Woon-werk verkeer

Vanaf 1 juli 2024 is er een rapportageverplichting werk gebonden personenmobiliteit (WMP) vanuit de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van toepassing. Deze rapportageverplichting heeft tot doel de CO₂-uitstoot te meten, die voortkomt uit het woon-werk verkeer en zakelijke dienstreizen van al het personeel in loondienst, werkzaam voor 20 uur of meer per maand. Om aan deze nieuwe verplichting invulling te kunnen geven, heeft Hogeschool Leiden een aantal uitvragen gedaan:

- Dienstreizen Registratie: Vanaf 1 juli 2024 worden alle dienstreizen (gereisde kilometers) geregistreerd, inclusief het gebruikte vervoermiddel, om een nauwkeurige meting van CO₂-uitstoot mogelijk te maken.
- Woon-Werk Verkeer Enquête: In oktober 2024 heeft Hogeschool Leiden een enquête uitgezet onder alle medewerkers die meer dan 20 uur per maand in dienst zijn. Het doel van deze enquête was het verkrijgen van gedetailleerde informatie over het woon-werk verkeer (aantal gereisde kilometers inclusief het gebruikte vervoermiddel) van de medewerkers.

Uit de gegevens over 2024 blijkt dat medewerkers van Hogeschool Leiden in totaal 10.300.000 kilometer hebben afgelegd voor het woon-werk verkeer.

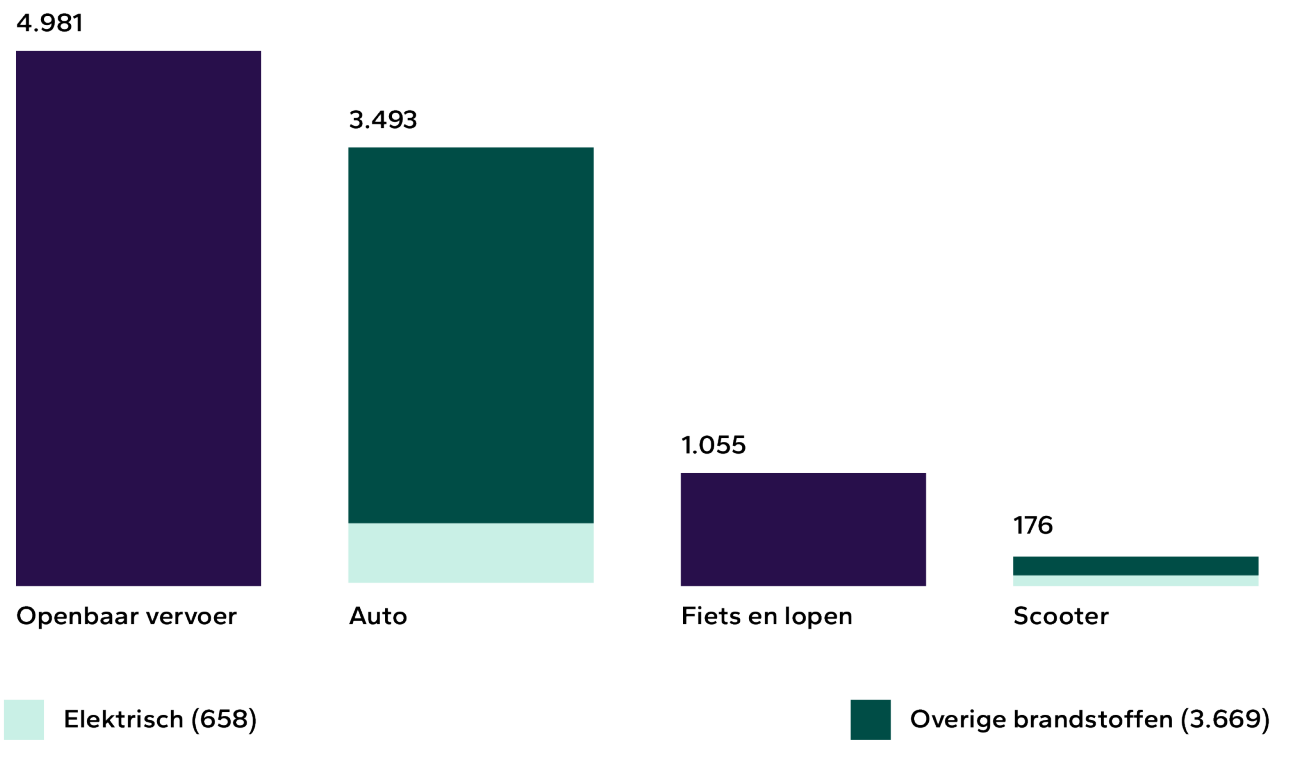
De verdeling van deze kilometers per vervoersmiddel is weergegeven in het staafdiagram. De bijbehorende CO₂-uitstoot is verder uitgewerkt in het hoofdstuk CO₂-voetafdruk.

Studentenmobiliteit

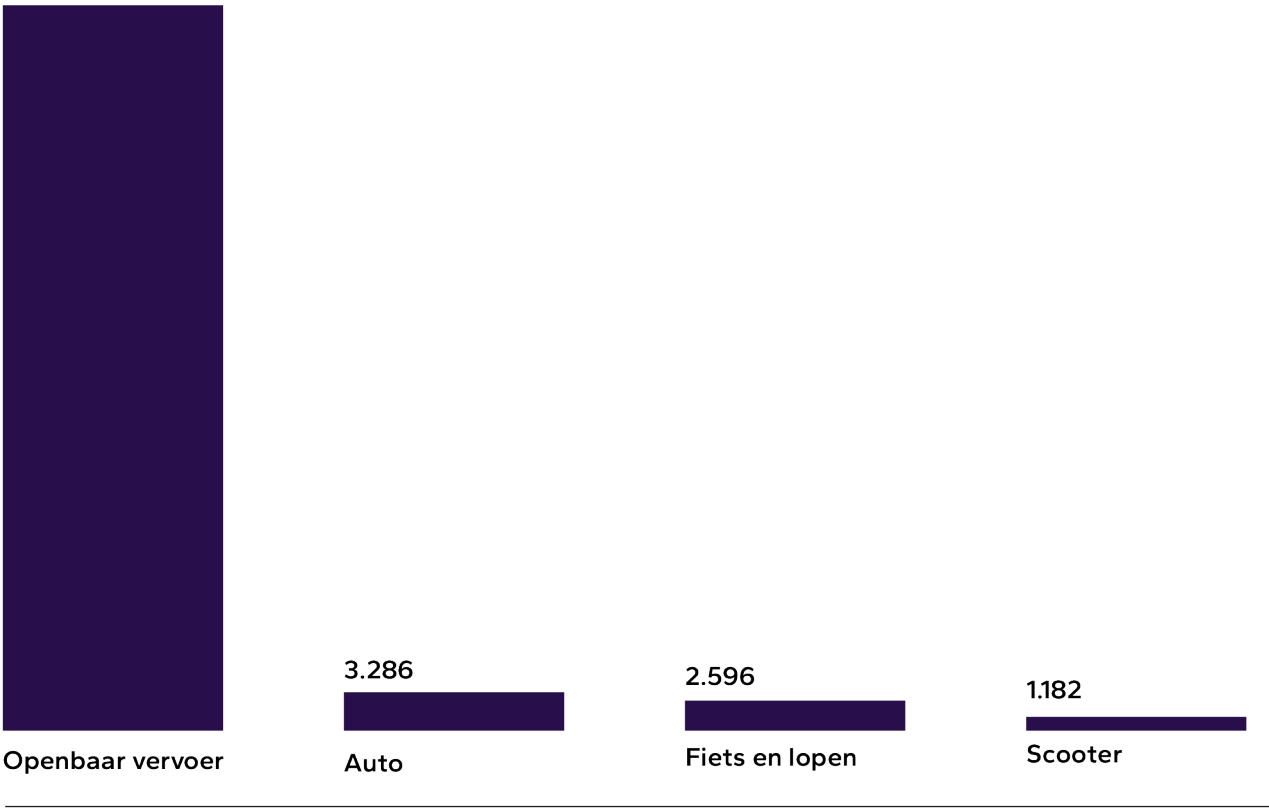
Naast het inzicht in het reisgedrag van medewerkers, wordt ook gekeken naar de mobiliteit van studenten. In 2024 is een mobiliteitsonderzoek onder studenten gestart om data te verzamelen over hun reisgedrag.

Dit onderzoek is uitgevoerd door DTV in de maand december (2024) en januari (2025). Met 399 respondenten is het onderzoek representatief voor de doelgroep Nederlandse Hogeschool Leiden studenten. Extrapolatie over de volledig populatie studenten (11.429 op peildatum 8 januari '25) moet wel met enig voorbehoud gedaan worden.

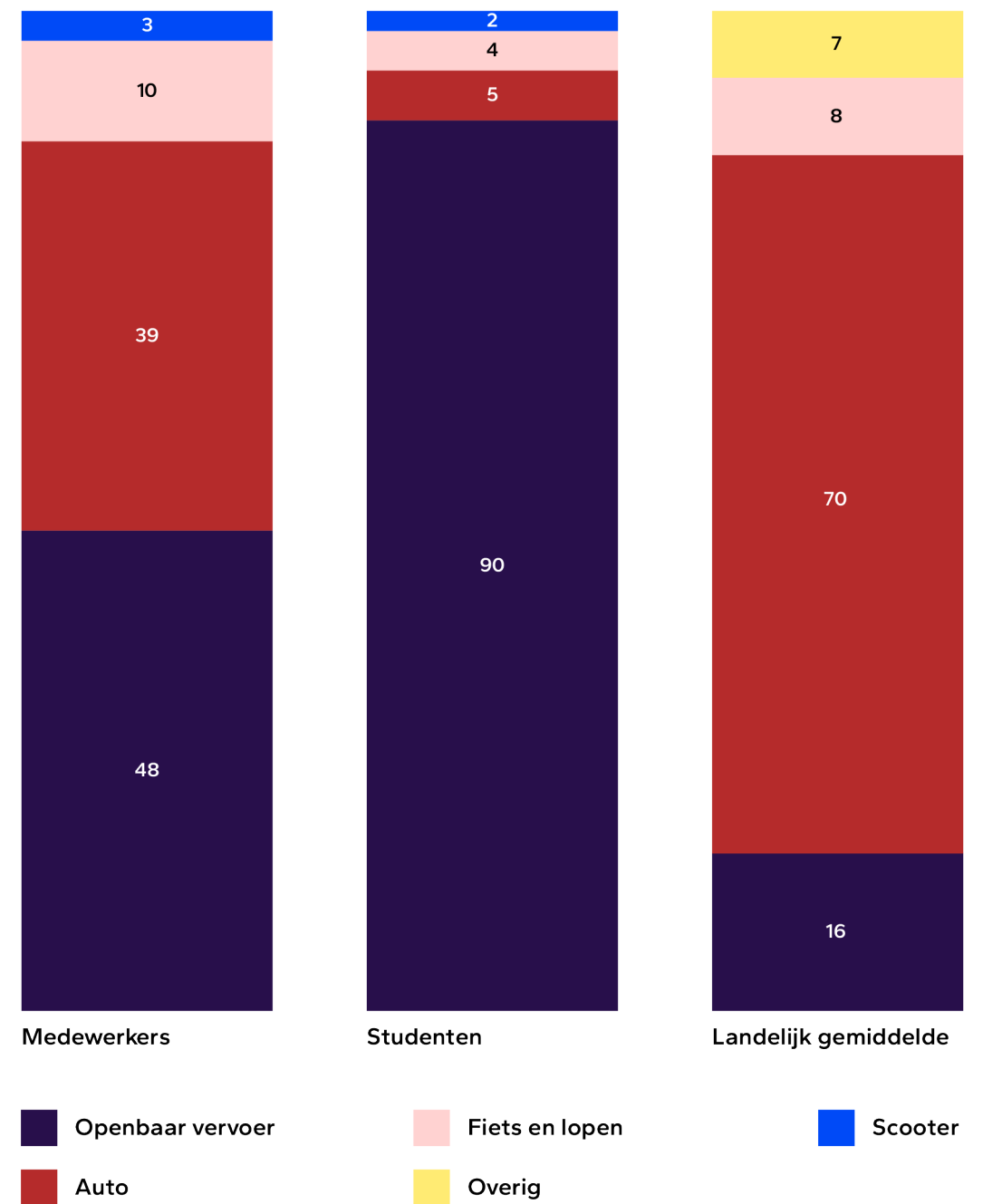
Wanneer we kijken naar extrapolatie voor de gehele populatie HL-studenten, dan zie je dat er door de studenten ongeveer 70.000.000 kilometer is afgelegd voor woon-studie verkeer. De verdeling van deze kilometers per vervoersmiddel is weergegeven in het staafdiagram: het betreft hier het meest gebruikte vervoersmiddel van het traject van het woon-studie verkeer van de respondent. De bijbehorende CO₂-uitstoot is verder uitgewerkt in het hoofdstuk CO₂-voetafdruk.

Kilometers per vervoersmiddel (x1.000km) medewerkers

Kilometers per vervoersmiddel (x1.000km) studenten

Kilometers per vervoersmiddel (% van het geheel)

In 2024 waren er 11.429 studenten (peildatum: 8 januari '25) en 1.490 medewerkers (peildatum: 1 juli 2024)⁴. Oftewel, er zijn 7,6 keer meer studenten dan medewerkers en het gereisde aantal kilometers (woon-werk en woon-studie verkeer) is zo'n 7 keer meer. De verdeling van vervoermiddel per gereisde kilometer verschilt. Studenten

reizen relatief gezien twee keer zoveel met de trein als medewerkers. Studenten fietsen en lopen relatief gezien minder dan medewerkers. Tegelijkertijd is het reisprofiel van de Hogeschool Leiden medewerker aanzienlijk 'duurzamer' dan het landelijk gemiddelde van woon-werkverkeer⁴.

³ Op basis van deze waarden zijn de betreffende woon-werk en woon-studie verkeer data verkregen.

⁴ Op basis van cijfers van het CBS <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/verkeer-en-vervoer/personen/van-en-naar-werk>

Inhoudsopgave

CO₂-voetafdruk

Energie

Mobiliteit

Biodiversiteit

Water

Catering

Afval

ICT

Inkoop

Duurzame
huisvesting

Biodiversiteit

Biodiversiteit is een cruciaal, maar soms onderbelicht thema in duurzaamheid. Hogeschool Leiden erkent het belang van een gezonde en gevarieerde leefomgeving - ook op en rond de campus. We kijken naar wat mogelijk is op ons eigen terrein.

Initiatieven

Bij Hogeschool Leiden blijven we ons inzetten voor een groene en biodiverse omgeving. In 2024 hebben we verdere stappen gezet om de biodiversiteit op en rond onze campus te versterken.

- Zo hebben we het aantal bijenhoeven verdubbeld van twee naar vier.
- Bij de aanpassingen van ons buitenterrein hanteren we duurzame en circulaire principes. De materialen die zijn verwijderd van het voorterrein, zoals picknickbanken en vuilnisbakken, worden op een andere plek op de campus ingezet.
- Straatstenen die eerder achter de hogeschool lagen, zijn hergebruikt bij de herinrichting van de patio.
- We bekijken hoe we onze bloemenvoorziening kunnen verduurzamen. Op drukbezochte plekken, zoals de balies van de receptie en servicedesk en de kantoren van de CvB-leden, worden verse boeketten geplaatst. We hebben ervoor gekozen om een aantal hiervan te vervangen door seizoensgebonden zijden boeketten.

Inhoudsopgave

CO₂-voetafdruk

Energie

Mobiliteit

Biodiversiteit

Water

Catering

Afval

ICT

Inkoop

Duurzame
huisvesting

Catering

Wat we eten heeft impact – op het klimaat, op onze gezondheid, en op de wereld om ons heen. Hogeschool Leiden zet zich samen met cateraar Eurest in voor een duurzamer voedselaanbod en minder verspilling. We zetten steeds meer in op vegetarische opties, lokaal geproduceerde ingrediënten en het tegengaan van voedselverspilling. Zo willen we studenten en medewerkers inspireren om duurzame keuzes te maken. Fresco blijft met het volledig vegetarische en waar mogelijk veganistische assortiment ook in 2024 een belangrijk bijdrage leveren. In 2024 hebben we verschillende initiatieven verder ontwikkeld om bewuster om te gaan met voedsel en verpakkingen.

Voedselverspilling verminderen

Om onnodig voedselverlies te voorkomen, is de planning van voedselbereiding aangepast. Er wordt nu meer last-minute geproduceerd, zodat er minder producten overblijven aan het einde van de dag. Daarnaast blijven we gebruikmaken van ons Winnow-systeem, waarmee we voedselverspilling monitoren en reduceren. In 2024 heeft dit geleid tot een besparing van 2100 kg voedsel, vergeleken met 2022.

Ook via het initiatief Too Good To Go wordt voedsel gered van verspilling. In het studiejaar 2023-2024 zijn 292 voedselpakketten verkocht. Naar verwachting zullen er in het studiejaar 2024-2025 minder pakketten beschikbaar zijn, omdat Eurest extra maatregelen heeft genomen om voedselverspilling direct bij de bron te verminderen.

Duurzaam omgaan met cateringaanvragen

Ook in 2024 is een volledig vegetarisch en waar mogelijk veganistisch banqueting map. Binnen de banqueting-service worden

aanvragers aangemoedigd om het juiste aantal personen zo nauwkeurig mogelijk door te geven en wijzigingen tijdig door te voeren. Daarnaast worden er papieren zakjes meegeleverd, zodat overgebleven producten na bijeenkomsten kunnen worden meegenomen in plaats van te worden weggegooid.

Wereldwijde impact

Voor iedere liter koffie of thee die uit de machines komt, doneert Maas (de koffieleverancier) één liter schoon drinkwater aan Made Blue – een stichting die investeert in waterprojecten in gebieden met ernstige waterschaarste.

Binnen Hogeschool Leiden wordt statiegeld verzameld om te doneren aan de Plastic Soup Foundation, die zich inzet tegen plasticvervuiling. De donatie over 2024 betreft € 2065,18.

Inhoudsopgave

CO₂-voetafdruk

Energie

Mobiliteit

Biodiversiteit

Water

Catering

Afval

ICT

Inkoop

Duurzame
huisvesting

ICT

Digitale systemen lijken misschien ongrijpbaar, maar ICT heeft een tastbare milieu-impact. Door middel van diverse initiatieven en beleidsmaatregelen zet Hogeschool Leiden zich in voor het verminderen van elektronisch afval (e-waste), het verminderen van het energieverbruik van onze apparatuur en het bevorderen van een circulaire economie.

TER vervangingen

In de TER is het stroomverbruik flink gereduceerd door verouderde apparatuur uit productie te nemen en af te voeren. Ook is de storage vervangen door zuinigere hardware, wat resulteerde in een reductie van 60% in stroomverbruik.

Vervanging van CTOUCH schermen

In 2024 zijn 42 CTOUCH schermen vervangen door energiezuinigere versies die automatisch aan- en uitgaan bij het detecteren van beweging in de ruimte. De oude schermen werden teruggenomen door

de leverancier en, indien niet meer bruikbaar, uit elkaar gehaald zodat de onderdelen voor andere toepassingen hergebruikt konden worden.

Duurzame verwerking van ICT-afval

Daarnaast wordt alle ICT-apparaten circulair verwerkt. Dit betekent dat afgeschreven apparatuur niet simpelweg wordt weggegooid, maar wordt gedemonteerd en gerecycled op een manier die zoveel mogelijk grondstoffen behoudt. Over 2024 betrof het 244 laptops en 2 iPhones.

Inkoop

Een duurzame hogeschool vraagt ook om duurzame producten en diensten. Bij inkoop proberen we duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid integraal mee te nemen in aanbestedingen en bij contractbeheer. Zo staat Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) centraal in het inkoopbeleid van Hogeschool Leiden en kijken we niet alleen naar prijs, maar ook naar milieu-impact en sociale aspecten.

Aanbestedingen en Duurzaamheidscriteria

Hogeschool Leiden heeft dit jaar meerdere aanbestedingen uitgevoerd met nadruk op duurzaamheids- en circulariteitseisen. Bijvoorbeeld:

- **LMS (Leermanagementsysteem):** Bij de aanbesteding werd nadruk gelegd op de duurzaamheid van datacenters en hoe de inschrijvers bijdragen aan publieke waarden, zoals de toegankelijkheid van het onderwijs.
- **Liftonderhoud:** Duurzaamheid was een belangrijk onderdeel van de aanbesteding, waarbij inschrijvers moesten aantonen hoe ze onnodige vervangingen voorkomen en het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) efficiënt opstellen.
- **Beveiligingsdiensten:** In deze aanbesteding werd gevraagd naar manieren om de CO₂-uitstoot te verminderen, naast het bieden van arbeidsinclusiviteit en duurzame inzetbaarheid van medewerkers.
- **Glasbewassing:** Duurzaamheid werd zowel in het Programma van Eisen als in de gunningscriteria opgenomen. Er werd nadruk gelegd op milieubesparende maatregelen en arbeidsparticipatie.
- **Eindejaarsgeschenken:** Bij de aanbesteding voor eindejaarsgeschenken was duurzaamheid een belangrijk onderdeel van het Programma van Eisen. Inschrijvers werden beoordeeld op hun duurzaamheidsinspanningen en met name op hun duurzame assortiment.

Maatschappelijke Impact

In 2024 organiseerde de afdeling inkoop een leveranciersmiddag over Maatschappelijke Impact. Dit evenement richtte zich op diversiteit, inclusie en gelijke kansen en bood leveranciers de gelegenheid om hun successen en uitdagingen op het gebied van sociale impact te delen.

Daarnaast is arbeidsparticipatie als belangrijke KPI opgenomen in de contracten van verschillende leveranciers, zoals Donker (groenvoorziening), Eurest (catering) en Asito (schoonmaak).

Oog voor kleine kansen

De Servicedesk selecteerde een nieuwe leverancier van kantoorartikelen, waarbij het assortiment werd aangepast aan een strengere criteria van duurzaamheidskeurmerken. Rekening houden met duurzaamheid zit ook in de kleine dingen, zo zijn de nieuwe keycards die zijn aangeschaft gemaakt van gerecycled PET en geproduceerd in Europa. Voor de herinrichting van het voorterrein is een duurzame betonsoort, ECOFORTO, uitgevraagd. Dit is een voorbeeld van hoe we duurzame materialen integreren in onze projecten.

Duurzame huisvesting

Hogeschool Leiden streeft ernaar om duurzame doelstellingen te harmoniseren met het faciliteren in een comfortabele en aantrekkelijk campus. Bij het inrichten van Hogeschool Leiden staan circulaire economie en hergebruik steeds meer centraal. Welke inzet en herinrichtingen in 2024 plaatsvond, lees je hieronder.

Circulair en Hergebruik

Een opvallend voorbeeld van circulaire inrichting vind je in het Grand Café, dat dit jaar werd voorzien van een deels circulaire inrichting. Bestaande banken zijn geherstoffeerd, zodat dezelfde meubelstukken weer jaren mee kunnen. De oude bartafels zijn geschonken aan een middelbare school. Ervoor in de plaats zijn nieuwe circulair verwerkte bartafels geplaatst. De Espressobar heeft panelen gemaakt van het restproduct van gebruikte koffiebonen.

Stichting de Inzet heeft dit jaar weer afgeschreven meubilair opgehaald, waaronder 276 stukken meubilair en Heuvelman heeft 42 audiovisuele materialen meegenomen. Deze werden door dagbestedingscliënten van de stichting opgeknapt voor hergebruik of gerecycled en kregen zo een tweede kans.

In het restaurant en de aangrenzende tuinkamer is gekozen voor de aanschaf van gerefurbishte, circulaire vlinderstoelen. Deze stoelen zijn opnieuw geverfd en kunnen daardoor nog jaren mee. Dit jaar zijn er opnieuw duurzame meubelstukken aangeschaft, waaronder circulaire Qabins Chats.

Hogeschool Leiden heeft meer dan 110 m² groene wand in het hoofdgebouw. Buiten is het voorterrein aangepakt en is nu buitenmeubilair te vinden, gemaakt van meerpalen afkomstig uit diverse havens.

In totaal reed UTS (onze verhuisdienst) 275,1 km elektrisch voor de verschillende verhuisbewegingen en voor de overige 901,8 km ontvingen we een CO₂-compensatiecertificaat.